

M'n êêsten baos

Toe 'k zô 'n knaopie van een jaer of veertien was, mos 'k netuurlijk wà voor de kost gaon doen. Om d'n deur blijve lôope was t'r nie bij. 't Was oorlogstijd en veul waarek was t'r nie, maor me vaoder vong dat ik mor is bij Jan Boer, de smid bij de waotertoren, mos gaon hore of tie soms waarek voor me had. Nou, dat was gêên perbleem, Ik kon 's maondas gelijk beginne. Mijn vaoder was ok smid en Jan Boer gong d'r werschaainlijk van uit dat ik ok wel wat smidsbloed in m'n aere zou hebbe. Nou stonge m'n hande naareges verkeerd voor en smêêjerij Boer was een bedrijf dat aalles kon maoke. D'r wier van ons, de waareknemers, ok verwacht dà we aalles konne, "Kan nie, bestao nie!" zeeje ze aaltijd en "wat jie nie kan, mò je mor lere." Ok tóe hadde we dus al leerbedrijve. Zô wier d'r bevôôbeld nieuw snijgerêêdschap voor de grienduile gemaokt zôôas rijshaoke en hakmesse. Mor ok voor stêênzetter wier d'r gerêêdschap gemaokt om de dijkglouinge mèn bezaltkaaie te beklêêje. Daernaest hadde me ok veul klantewaarek: van een nieuwe kachelpijp of -elleboog tot 't soldere van een lekke waoterlaaiding. Ok de boere uit d'n omgeving wisse de smêêjerij te vinge voor de mêêst uitêênlôôpende karrewaachies. Ik zee al, je mos aalles kanne en we leerde zôô mèn vaalle en opstaon ok van aalles. 't Was best een harde leerschool. Ze gonge ok bepaold nie zachzinnig met ons om. De waarekdag begon om zes uur en 's aeves om haalef zes hieuwe we d'r mee op. Daer tussedeur hadde me dan 's middas een uur schoft. 's Saeterdas waarekte me tot haalef êên. We waarekte mèn vaoder Boer en zeun Jaop en 't wazze aagelijk wel vrêêkers en moei kò je nooit weze, voor loiwammeze was t'r gêên plaets. De naezaote van Jan Boer de smid hebbe tegewoordig een behoorlijk grôôt bedrijf aan d'n Industrieweg, mor d'n baosis daervoor is gelege bij de waotertoren!

Bôôte bouwe

Naest 't waarek in de smêêjerij maokte we ok roeibôôte, ankeraoke en vlette. En soms zôôwaer motorvlette en laeter ok zaailjachies. Dat wier zo lieverlee de hôôfdzaak van 't bedrijf. 'k Weet niet hoeveul bôôte we in de lôôp van de jaere hebbe gemaokt, mor 't zijn d'r aareg veul gewist. Êêst wiere die bôôtjies aallemael nog geklonke en 'k mò nou nog dikkels denke aan de mense die naest en om de smêêjerij weunde. Wat hebbe die toch vrêêselijk in d'n herrie gezete van ons. We begonne vroeg, dus de buurt was ok vroeg wakker. 'k Glôôf temenste niet dat t'r aan gedocht wier dat 't aagelijk nog wel een bietjie te vroeg was om te gaon klinke. 't Geef weer aan hoe grôôt de verdraogzaamhaaid in die daege nog was. Laeter, toe de bôôtjies gelast wiere in plaets van geklonke, is 't met d'n overlant een stuk beter gegaon, mor zonder geluid? Neeje, belnêênt, dat is 't nooit geworde.

Boteramme mèn koekebakke

Aan 't begin van dut stuksie zee ik al dat 't oorlog was en me maotjie en ik wazze jonge knulle die behoorlijk hard mosse waareke. Met 't ete was 't nie best gesteld, maor ik wil graeg vertelle hoe d'n baos daer mee omging. Hêêlemael wete hoe die 't kon doen, wier d'r nie bijgezeed, mor baos Jan zurregde iederen ochend voor twêê beleeë aagegebakke taareve boteramme, soms met een koekebak (pannekoek) d'r tusse. Dat aalles beurde stilzwijgend, bekant as vanzellefsprekend, maor ik ben d'r nog aaltijd dankbaor voor. Daerom vertel ik 't

ok in dut stuksie. Tegenover 't harde en lange waareke stong deuze verzurreging. Ik denk dà we daerdeur ok goed deur d'n oorlog heen zijn gekomme.

Bôôte aflevere

Nae d'n oorlog was t'r een grôôte vraeg bij d'n binnevaert naer vlette. Voor de niet-ingewaaides onder de lezers, dat wazze vollegbôôtjies van de binnevaertschepe. Aalles was nog schaers, ok 't ijzer om vlette van te maoke. M'n baos koch toe op een slôôperij in 't Ambacht 't plaetijzer van een kepot geschote gashouwer. Prachtig matterjaol om bôôtjies van te maoke. We gonge dà vrachie ijzer zelf met een ankerook haole en daer hebbe we volop vletjies van gemaakt. In die tijd had de firremao een vasten afnemer van die bôôtjies in Zwijndrecht en die moch ik aaltijd wegbrenge, soms wel drie achtermekeer. 't Is is gebeurd, toe 'k weer is mè drie bôôtjies onderweeg was, dat ik bij 't Zand op Paopendrecht eefies nie uitkeek. Toe 'k opêens achterom keek, zag ik hôôg bove me uit de kop van een kast (rijnaok) die daer voor anker lag. 't Gevolleg was dat 'r twêê bôôtjies aan d'n êêne kant en êên bôôtjie aan d'n aore kant van d'n ankerketting bleef hange. 'k Heb hard motte waareke om d'r vandaen te komme. Ok dat hoorde bij 't leerbedrijf! 'k Was trouwes wel blij dat die kast voor anker lag!

Jan van der Vlies

P.S. Vanaf 1 juni legt d'n twêêden druk van 't boek over Wijk C van Wout van Rees weer op de plank bij boekwinkel De Waerd, in 't Sliedrechs Meseum en op woensdagmiddag in 't Onderhuys voor U klaar!